

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**
Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

МАТЕРІАЛИ

ХІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 680 від 06.10.2025 р.

12 листопада 2025 р.

Полтава

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 31.10.2025 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Гудзь Т. П.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів та банківської справи Полтавського університету економіки і торгівлі;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та фінансів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 12 листопада 2025 року). Полтава : ПДАУ, 2025. 383 с.

У збірнику надруковані матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №680 від 06 жовтня 2025 року

*Гарнага Анастасія Вячеславівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму
Полтавський державний аграрний університет*

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Туристична галузь є важливою складовою національної економіки, що сприяє розвитку суміжних секторів та створенню робочих місць. Фінансовий стан туристичних підприємств визначає їхню стійкість та конкурентоспроможність на ринку. Аналіз фінансових і економічних показників надає можливість оцінити результативність та сутність проблем їхньої діяльності, також знайти шляхи покращення показників менеджменту. У сучасних економічних умовах такий аналіз є потрібною передумовою сталого розвитку підприємств сфери туризму.

Показники фінансового стану – це система показників, що використовується для оцінювання різних характеристик фінансового стану підприємства. Дані показники засновані на фінансових звітах та іншій інформації, що використовуються для характеристики фінансової структури компанії [1]. Основними показниками для оцінювання фінансового стану підприємств сфери туризму є:

- показники, що характеризують ступінь використання позичкового капіталу;
- показники ліквідності;
- показники рентабельності (прибутковості);
- показники ринкової вартості компанії;
- показники заборгованості.

Комплексне використання наведених показників дозволяє здійснити об'єктивне оцінювання фінансового стану підприємства та визначити основні тенденції його розвитку. Однак, у туристичній сфері фінансовий аналіз має певну специфіку, зумовлену особливостями функціонування галузі.

Зокрема, туристичні підприємства характеризуються високою залежністю від сезонності попиту [2]. Це створює нерівномірність надходження доходу та значні коливання з використанням ресурсів. Ці обставини ускладнюють прогнозування фінансових підсумків та вимагають урахування сезонних факторів під час оцінювання ліквідності та платоспроможності.

Також вагому роль у діяльності туристичних підприємств відіграють зовнішньоекономічні та політичні чинники, коливання валютних курсів, зміни у споживчих пріоритетах. Отже, здійснення фінансового аналізу у туристичній сфері вимагає врахування великої кількості зовнішніх і внутрішніх факторів, які формують фінансові результати підприємств. Саме під впливом цих чинників виникають основні проблеми, що окреслюють рівень ефективності, стабільності та конкурентоспроможності туристичних компаній.

Значущим фактором є також обмежений доступ до кредитних ресурсів та недостатній рівень інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури, що стримує оновлення матеріально-технічної основи туристичних підприємств. Окрім того, висока конкуренція на ринку туристичних послуг та зміна уподобань споживачів змушують постійно вдосконалювати сервіс й запроваджувати нові інновації. Відсутність ефективної маркетингової стратегії та недостатня цифровізація бізнес-процесів також є факторами, що знижують конкурентоспроможність туристичних підприємств.

Фінансовий стан підприємств сфери туризму є ключовим чинником їхньої конкурентоспроможності та стійкого розвитку. Система фінансових показників дає змогу комплексно оцінити ефективність діяльності, виявити сильні та слабкі сторони, а також визначити напрями удосконалення управлінських рішень.

Результати дослідження демонструють, що фінансова стабільність

туристичних підприємств значною мірою залежить від таких факторів, як сезонність, економічна нестабільність, обмежений доступ до фінансових ресурсів і високий рівень конкуренції. У сучасних умовах особливого значення набуває підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, удосконалення системи контролю витрат та своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища. Як наслідок, аналіз фінансового стану є необхідним механізмом для обґрунтованого прийняття управлінських рішень та забезпечення стабільного функціонування суб'єктів туристичного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Показники фінансового стану підприємства. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Показники_фінансового_стану_підприємства (дата звернення: 20.10.2025).
2. Сезонність як один із визначальних чинників туристичного попиту. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/1793/1/Tezy_Makhovka_Shevchenko.pdf (дата звернення: 20.10.2025).

<i>Гапак Н. М.</i> КІЛЬКІСНО-ЯКІСНІ МЕТОДИ У СТРУКТУРНІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	96
<i>Гарнага А. В., Тютюнник Ю. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ	100
<i>Глазунова А. П.</i> БРЕНДИНГ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА	103
<i>Гнеуш А. В.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	106
<i>Голуб Т. О., Єрмолаєва М. В.</i> ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ - МАЙДАНЧИК	110
<i>Григоренко Є. О., Олійник В. Д.</i> ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	114
<i>Дорошенко О. О., Ларін О. М., Чупир О. С.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ ТА НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	117
<i>Ємець В. М., Харчевнікова Л. С.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	121
<i>Жученко О. В.</i> ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ ДО ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ	124
<i>Зайцев Ю. О., Малиш О. С., Тимошенко А. С.</i> РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ	128
<i>Запорожан А. П., Сорока Л. М.</i> ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ, ШЛЯХИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ЗМІЦНЕННЯ	131
<i>Зоря О. П., Будніков О. А., Семенюта С. В.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ ЯК ОБ'ЄКТ ІНВЕСТУВАННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	135
<i>Зубаха А. В.</i> РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІАГНОСТИКИ Й ЕКСПЕРТНОЇ АНАЛІТИКИ В УДОСКОНАЛЕННІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	138
<i>Кашипер С. П., Граматович Ю. В.</i> УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ	141